

Lectura positiva de la sentència

Ni l'Estatut trencava Espanya ni tampoc ara és veritat que la decisió es carregui el pacte de 1978

JOAQUIM COLL, historiador

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 21 de juliol del 2010

Vaig escriure en aquestes mateixes pàgines que no veia cap motiu justificat per secundar la manifestació contra la sentència del Tribunal Constitucional (TC). Ho vaig dir llavors a la vista del veredictes i a l'espera de conèixer-ne els fonaments jurídics. El TC va decidir fer públics els seus arguments 24 hores abans de la manifestació i això es va interpretar a l'uníson a Catalunya com una intolerable provocació. Immediatament, van començar a circular informacions molt parcials sobre els seus efectes castradors sobre la llengua, el finançament, les competències, la bilateralitat, etcètera, que van generar successives onades d'indignació ciutadana i van encoratjar una assistència multitudinària a la protesta.

Durant unes hores em vaig penedir d'haver-me pronunciat tan alegrement. Tenia la sensació de quedar-me fora de la història, a diferència d'aquell 11 de setembre de 1977, quan, amb 10 anys, acompanyant els meus pares, vaig prendre consciència de la realitat nacional de Catalunya. Vaig estar fins i tot temptat d'assistir-hi. No em va semblar prudent per diverses raons, però sobretot per una: ¿com es podia jutjar tan negativament una cosa sense conèixer-la a fons? Vaig seguir a estones la manifestació pels diversos canals públics que la van retransmetre al minut. Es van donar xifres de participació impossibles, però, sens dubte, va ser un èxit rotund, sobretot de l'independentisme, que va capitalitzar la protesta. Em va semblar escandalós que el president de la Generalitat hagués d'abandonar la manifestació, encara

que fos cap al final, al ser increpat perillosament per radicals. Però es va presentar un fet tan greu com una anècdota. El cap de setmana no va resultar apte per a hipertensos: va guanyar *la Roja* i els carrers de les nostres ciutats es van omplir llavors de banderes espanyoles. Curiós contrapunt a l'hegemonia discursiva del sobiranisme. Dilluns em vaig llançar a llegir els centenars de folis de la sentència disposat a modificar la meva opinió i a callar per sempre si estava equivocat.

He llegit amb detall els fonaments jurídics que sustenten la decisió i la meva conclusió és inequívoca: la sentència suposa un clar aval a la constitucionalitat de l'Estatut. Coincideixo plenament amb Miguel Azpitarte en el seu article a EL PERIÓDICO de dijous passat: la ruta de millora de l'autogovern es manté ferma. La veritat anirà obrint-se camí a poc a poc. Ni l'Estatut trencava Espanya ni tampoc ara és veritat que la sentència es carregui el pacte de 1978. Enfront dels molts disbarats interessats que s'han dit aquestes setmanes, l'informe del Govern català conclou afirmant que la immersió lingüística i el finançament estan fora de perill. El nou Estatut suposa, a més, avanços molt substancials en el deure de conèixer el català, entre moltes altres coses. Davant d'articles dubtosos, la sentència busca sempre la interpretació més d'acord amb la proposta de l'advocat de l'Estat i les institucions catalanes. Diverses vegades es desqualifica la poca consistència jurídica dels recurrents. El PP en surt amb una forta estirada d'orelles. És veritat que al preàmbul es va imposar el sector conservador amb el suport del díscol doctrinari Manuel Aragón. Pura retòrica que no modifica en res la constitucionalitat del text. ¡Fugim, per favor, de la metafísica!

D'altra banda, les retallades reals, siguem sincers, són molt poca cosa. S'ha de recordar que el PP havia impugnat 136 articles, dels quals només

un s'anul·la, 13 de manera molt parcial (significativament amb el vot de tots els magistrats) i 27 queden condicionats a una lectura que principalment clarifica dubtes de procediment. El poc que s'ha perdut es pot recuperar políticament: Zapatero hi està disposat. Per això no me'n sé avenir. Inexplicablement, s'ha regalat una victòria al PP. La regressió en surt enfortida per culpa de la poca habilitat del catalanisme, d'altra banda més desunit que mai. La nostra psicologia col·lectiva, propensa a sentir-nos més còmodes en la derrota, potser ens ha jugat una mala passada. Només cal mirar el que va dir certa premsa neocentralista els dies posteriors a la sentència. Des del 10-J assaboreixen la indignació catalana, mentre aquí altres se sumen frívolament a la idea de la secessió sense pensar en la fractura probable de la societat catalana. Em resulta incomprensible que certs intel·lectuals *progres* donin per mort el federalisme.

Una altra cosa és que els ciutadans corrents no entenguin que uns jutges toquin ni una coma d'un text votat en referèndum. Tenen tota la raó. Però era previsible que, havent-se suprimit el recurs previ d'inconstitucionalitat, l'Estatut acabaria al TC. És il·lògic, però ningú ho va advertir en el seu moment. Per això, a la vista d'una sentència favorable, s'imposa la raó pràctica: no serveix de res alimentar la foguera dels sentiments ferits. El president Montilla, havent defensat a capa i espasa la integritat de l'Estatut, ara ha de reprendre la seva millor política apel·lant als fets, a les realitats. Contràriament, Catalunya s'encamina cap a un viatge cap enlloc. El catalanisme ha de tornar a ser madur. I això passa per ser capaços de fer una lectura positiva de la sentència. De raons no en falten.